

Сєврюкова Валентина Єгорівна,
*старший викладач ВСП «Професійно-педагогічний фаховий коледж
Глухівського НПУ ім. О. Довженка»;*
Литус Валентина Володимирівна,
*студентка 11 ТЛС групи спеціальності
015.36 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)*

РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ В МАЙБУТНІХ МАЙСТРІВ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ

Творча особистість відрізняється оригінальністю розуму, здатністю постійно доносити знання, уміння й навички в стислій, проте цікавій формі до здобувачів освіти.

У своїй педагогічній творчості видатні освітяни під метою виховання людської особистості розуміли її зміст, тобто й характер зовнішніх проявів, і внутрішньої переконаності, і виховання, і знання – усю картину людської особистості [5].

До головних складових педагогічної майстерності належить професійне знання предмету й методики його викладання. Розвиток технічно-творчих здібностей студентів при вивченні дисциплін швейного профілю відкриває нові перспективи творчого аспекту, що залежить від педагогічної творчості викладача.

Творчість завжди індивідуальна. Якщо здобувачі освіти виконують таку роботу, що їм не під силу або занадто просту (не потребує розумової діяльності), то вони не виявляють до неї особливої цікавості й досить часто працюють пасивно. Тому дуже важливо так спланувати роботу студентів, щоб кожен із них отримував завдання відповідно до його можливостей і здібностей.

Творча форма роботи реалізується через завдання розробити модель одягу, оздобити його. Це одна з основних форм організації творчої діяльності здобувачів освіти. Однак не всі студенти мають художній смак, уміють творчо мислити в деяких ситуаціях і під час виконання конкретних трудових прийомів. Отож здобувачі освіти, які мають творчі здібності, але знаходяться в однакових умовах з іншими, починають мислити шаблонно. Моделі, що вони створюють, дуже часто позбавлені індивідуальності.

Тому, щоб індивідуалізувати підхід до кожного студента, ураховуючи його творчі здібності й рівень підготовки, ми використовуємо принцип добору моделі залежно від їхніх здібностей – на прикладі моделей-аналогів. Такий підхід дає змогу за короткий час зобразити у вигляді малюнків цілу низку моделей, які відрізняються одна від одної зовнішніми елементами й оздобленням. Навіть здобувачі освіти зі слабким уявленням зможуть методом добору представити моделі-аналогі, з яких потім виділять найбільш удалу. Такий принцип добору моделей дає змогу студентам самостійно творчо мислити, не копіюючи модель в інших.

Як відомо, одним із перевірених і надійних шляхів залучення здобувачів освіти у творчу діяльність є організація гурткової роботи. Зокрема, студенти коледжу залучені до роботи в дизайн-студії «Від малюнка до готового виробу», що має на меті створення шитого або в'язаного нового одягу, аксесуарів, оздоблення, а також відновлення старого одягу. Нерідко робота здобувачів освіти супроводжується їхнім і задоволенням, і незадоволенням як процесом, так і результатом праці, а звідси – і впевненість, і сумніви, тобто настрій, що по-різному може впливати на процес творчості.

Приділяючи увагу кожному студенту, викладач активізує його думки, спонукає проявляти ініціативу в перевірці результатів своєї роботи й виконанні прийнятих рішень, виховує почуття відповідальності, самоконтролю, змушує міркувати над пошуком шляхів щодо виконання поставлених завдань, учить обґрунтовувати свою думку, критично ставитися до отриманих результатів.

Індивідуальність – сукупність психічних властивостей, характерних рис і досвіду кожної особистості, що відрізняють її від інших індивідів; людина як носій індивідуальних властивостей, певних характерних ознак і рис [4].

Індивідуалізація навчальної роботи – система виховних і дидактичних засобів, які відповідають цілям діяльності й реальним пізнавальним можливостям колективу, окремих студентів і груп студентів, що дозволяють забезпечити навчальну діяльність студента на рівні його потенціальних можливостей з урахуванням цілей навчання [3].

Індивідуальний підхід у навчанні вважається принципом, за якого формуються риси особистості здобувачів освіти, а також хід навчання всієї групи знаходить педагогічний вплив на кожного студента. Спочатку варто визначити рівень знань і вмінь здобувачів освіти з ручної та механічної обробки матеріалів, а потім, з урахуванням їхньої індивідуальної особливості, організувати і проводити заняття. Мета цього підходу полягає у створенні для обдарованих студентів умов праці в індивідуальному темпі, виборі власних способів засвоєння знань.

Свобода здобувачів освіти при виборі способу вивчення навчального матеріалу значно підвищує мотивацію навчання. Водночас індивідуальний підхід до навчання висуває значні вимоги до професійної підготовки викладача, який має бути готовим консультувати студентів відразу всіх і спілкуватися щодо проблем, які виникають у процесі навчання.

В основі індивідуального підходу до здобувачів освіти лежить принцип гнучкості, котрий вимагає такої перебудови викладання матеріалу, щоб можна було швидко перебудувати і пристосувати його до індивідуальних особливостей обдарованих студентів. Такий підхід до навчання дає змогу організувати процес роботи в групах.

Заняття дизайн-студії особливі. Завдяки їхній специфіці викладач близький до здобувача освіти, який свою роботу намагається зробити максимально індивідуальною. На заняттях немає навчання, а є розв'язання проблеми методом спроб, експерименту, аналізу, порівняння. І саме через самостійний пошук відбувається розкриття творчості й активності студентів

коледжу в процесі вивчення дисциплін, оскільки самі студенти відчують відповідальність за свою роботу.

Так, при вивченні тем здобувачам освіти пропонується перелік завдань із різним рівнем складності. Наприклад, опановуючи розділ «Буфи», перша група виконує буфи за схемами; друга – за схемами із застосуванням ілюстративних малюнків; третя (найбільш складне завдання) виконує основні прийоми кольорової вишивки на буфах із застосуванням до деталей одягу. Результати такої роботи сприяють розвитку творчої активності студентів, стимулюють їх бажання перейти в більш сильну групу, що дозволяє уважніше вивчити можливості кожного здобувача освіти.

У процесі педагогічної творчості педагог демонструє все краще, що в нього є, своє ставлення до справи, яка його цікавить і якою він хоче зацікавити інших. Він виконує професійну функцію, створює позитивний емоційний фон для творчого діалогу як форму взаємодії «студент – викладач».

Тому творчий педагогічний процес постійно виключає монотонність, нудьгу, пасивність. Взаємодія «студент – викладач» забезпечується здатністю педагога викликати інтерес, свободу думки, інтелектуальну напругу, добровільний пошук істини самими здобувачами освіти.

Виходячи з такого визначення педагогічної творчості, можна сформулювати професійний портрет творчого педагога, який відрізняється своєю свідомістю, формами мислення, спілкуванням і діяльністю. Головне його задоволення – не позбавити себе можливості пофантазувати щодо більш удосконаленого варіанту педагогічної діяльності.

Отже, досліджуючи різні види і способи покращення роботи зі здобувачами освіти, треба пам'ятати: важливо бачити передусім особистість із її індивідуально-психологічними особливостями, розумовими здібностями, темпераментом, попередньою підготовкою тощо. Враховуючи особистісні якості кожного студента й використовуючи різні підходи до навчання, ми маємо всі можливості підготувати творчого майбутнього педагога з високими педагогічними здібностями.

Список використаної літератури

1. Єршова О. Педагогічні технології у професійному навчанні. *Професійно-технічна освіта*. 2005. № 2. С. 16–17.
2. Єжова О., Гур'янова О. Технологія оброблення швейних виробів. Видавництво: Центр навчальної літератури, 2019. 254 с.
3. Горонескуль Т. Проектний підхід до інноваційного розвитку гімназистів. *Трудове навчання*. 2009. № 3. С. 3–7.
4. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. Київ: Академвидав, 2004. 200 с.
5. Майсеюк Н.Є. Педагогіка. Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Вид. 3-тє, допов. Київ: КДНК, 2001. 608 с.

6. Тхоржевський Д.О. Концепція педагогічної освіти та підготовка вчителя трудового навчання. *Трудова підготовка в закладах освіти*. 1999. № 3. С. 25.